

vejende Stemning imod det af ham selv indtagne Standpunkt. Jeg formoder, at dette kan være en Følge af, at det ærede Medlem Hr. Rytter, da han skulde gøre Rede for Sagen og søge at overbevise sine Partifæller, har været noget uheldig med sin Tale. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem vilde gøre et nyt Forsøg paa at overbevise sine Partifæller, og at han under dette nye Forsøg vilde undlade at fremdrage de Ting, som jeg skønner har virket i den gale Retning. Det ærede Medlem bør jo ikke glemme, at Partiet Venstre, naar Talen er om visse Fremskridt, skal behandles med stor Forsigtighed. Jeg vilde ønske, at Partiet Venstre, efterhaanden som man faar Lejlighed til nærmere at overveje denne Sag, maa stille sig paa samme Standpunkt som det ærede Medlem Hr. Rytter med Hensyn til dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem Hr. Axel Møller, der talte paa det konservative Folkepartis Vegne, var Modstander af offentlig Votering i Højesteret og sagde til Begrundelse af dette sit Standpunkt bl. a., at man jo ikke havde offentlige Udvalgmøder her i Rigsdagen, og at Statsraadsforhandlingerne heller ikke var offentlige. Jeg ønsker hertil at sige, at jeg ikke skønner, man med nogen Ret kan sammenligne Forhandlingerne i Udvalgmøder her i Rigsdagen med Voteringen i Landets Højesteret. Det, der sker i Udvalgmøder her, er en forberedende Drøftelse og Tilrettelægning af Tingene, og naar Tingene er tilrettelagt, gaar man her ned i Salen og motiverer offentligt sit Standpunkt og paatager sig dermed Ansvar for de Beslutninger, man anbefaler Tinget at tage, og Vælgerne har derefter Lejlighed til at kassere de Rigsdagsmænd, der ved saadanne Lejligheder ikke stemmer saaledes, at det falder sammen med Vælgernes Opfattelse. Jeg mener derfor ikke, man med nogen Ret kan sammenligne dette med, hvad der her er Tale om. Hvad angaar Statsraadsforhandlingerne, skønner jeg ikke, der er nogen Rimelighed i, at Offentligheden skal vente et halvt Hundrede Aar med at faa at vide, hvad der er foregaaet i Statsraadet. Der er noget urimeligt i dette Forhold, at Forhandlingerne i Statsraadet, som vel ikke altid er saa interessante, skal gemmes i en Protokol, om hvilken man ikke ved, hvorledes den bliver ført; der kommer dog maaske Tid efter anden Sager til Behandling dér, som det vilde være rigtigt, at Landets Vælgere fik Lejlighed til at vide nøjere Besked om, og ligeledes om, hvorledes de Beslutninger, der er truffet, er fremkommet,

og hvem der stod bagved dem. Jeg kunde tænke mig, for at nævne et Eksempel, at der rundt omkring i Landet vilde være megen Tilfredshed med, om man kunde faa ordentlig Besked om, hvad der foregik i Statsraadet i de vigtige Dage først i August i 1914. Det faar vi nu desværre ikke for efter lange Tiders Forløb, og det finder jeg er ganske urimeligt og urigtigt.

Det ærede Medlem Hr. Fraenkel udtalte, at han for sit Vedkommende er Tilhænger af offentlig Votering, men føjede til, at en absolut Betingelse for, at han skulde slutte sig til et Forslag herom, maatte være den, at man forøgede Højesteretsdommernes Lønninger. Nu skal jeg ikke komme dybt ind paa dette her, idet jeg egentlig mener, at det ikke hører hjemme ved en Lejlighed som denne; jeg skal for mit Vedkommende gerne indrømme, at det er ikke nogen høj Løn, der bydes Dommerne i Højesteret. Paa den anden Side kan der maaske være nogen Betænkelighed ved at gaa ret højt op med disse Lønninger, hvis det skulde føre til — endnu mere end hidtil — at fjerne Dommerstanden fra den almindelige Befolkning, i hvis Tjeneste den staar. Der har under Forhandlingerne været Tale om Dommerstandens Rekrutering. Det vilde efter min Opfattelse være heldigt, om man til enhver Tid kunde gaa ud fra, at de Mænd, der sættes paa disse ansvarsfulde Pladser, var Folk, som, foruden at have de fornødne saglige Kvalifikationer, tillige var nøje fortrolige med den almindelige Befolknings Levevis og Tankesæt. Jeg tror, det vilde have saare meget at sige, om det altid var Tilfældet.

Det ærede Medlem Hr. Zahle var i sin Tale forleden inde paa Spørgsmaalet om Højesterets Stilling i svundne Tider og nævnte nogle Tilfælde fra Provisorieperioden. Jeg skønner ikke rettere end, at de Betragtninger, det ærede Medlem her fremsatte, var fuldstændig rigtige, og at det sandsynligvis vilde have været anderledes med adskillige af de trufne Afgørelser, om man ikke havde haft den hemmelige Votering i Højesteret. De Tilfælde, det ærede Medlem nævnte, kan efter min Mening suppleres med adskillige andre. Heller ikke her skal jeg gaa i Bredden, men jeg finder dog Anledning til at nævne, at det i store Kredse af Befolkningen i sin Tid følte som en stor Uretfærdighed, at Højesteret et Par Gange dømte „Social-Demokraten“'s daværende Redaktør, det ærede Medlem Hr. Wiinblad, til 3 Maaneders Fængsel. Det virkede paa sin Maade retsbelærende, thi